

مقایسه و انتخاب غواصی با تجهیزات بک مونت یا سایدمونت

غواصی، یکی از مهیج‌ترین و چالش‌برانگیزترین فعالیت‌های تفریحی و ورزشی است که بسیاری از علاقه‌مندان به ماجراجویی را به خود جذب کرده است. انتخاب تجهیزات مناسب برای غواصی، نه تنها ایمنی غواص را تضمین می‌کند، بلکه تجربه او را نیز بهبود می‌بخشد. در این مقاله به بررسی دو نوع رایج تجهیزات غواصی، یعنی بک مونت و سایدمونت، می‌پردازیم.

در طول سال‌های گذشته غواصی با ساید مونت رواج زیادی گرفته است. پس از سال‌ها مخفی شدن این اژدها در عمق غارهای آبی مانند زمانی شده است که از سوراخ خود بیرون آمده و فریفته شهرت، ثروت و قدرت شده است. مدت کوتاهی پس از ظاهر شدن آن در دنیای غواصی ورزشی به نظر می‌رسد غواصان دسته دسته به سمت او می‌روند.

قبل از اینکه به مزایا و معایب درک شده از غواصی با ساید مونت بپردازیم، ابتدا می‌خواهم چند چیز را بیان کنم. من یک مربی غواصی هستم که غواصی تفریحی و همچنین غواصی فنی را آموزش می‌دهم و در هر دو بخش ساید مانت را نیز آموزش می‌دهم.

همچنین من از ساید مانت به عنوان یک سبک غواصی انتقاد نمی‌کنم. قدرانی هم می‌کنم که این تجهیزات وجود دارد و در برخی موارد کار کردن با آن بسیار لذت بخش است اما فراموش نکنید که این همیشگی نیست. متأسفانه تعداد غواص‌هایی است که می‌بینم برای استفاده از ساید مونت تلاش می‌کنند و در بسیاری از موارد موفق به استفاده لازم از این تجهیزات نمی‌شوند بسیار زیاد شده است. تجهیزات دوره غواصی با ساید مونت برای برخی غواصان به عنوان یک نگاه اجمالی و کنجکاو به ناشناخته‌ها شروع می‌شود و در نهایت راهی گران و بیهوده برای از بین بردن یک سری برنامه غواصی تفریحی می‌شود. وقتی این اتفاق را می‌بینم، اغلب از خودم می‌پرسم که چرا آنها خودشان را تحت چنین شرایطی قرار می‌دهند؟ تقصیر کیست؟ خود غواص، مربی او، سازمان آموزش غواصی که از طریق آن گواهینامه گرفته اند، یا هر کس دیگری که از راه دور به موضوع متصل است، مقصر است؟

اعتقاد من این است که اگرچه سایدمونت کاملاً ابزار مناسبی برای غواصی‌های خاص است، اما راه حل یکسانی برای همه نیست که گاهی اوقات به همه غواصان پیشنهاد می‌شود. در بسیاری از موارد، این محصول و آموزش به اشتباه فروخته می‌شود و به طور قابل توجهی بیش از آنکه برای غواص ارزش داشته باشد برای او دردسر ایجاد می‌کند.

هنگام تصمیم‌گیری در مورد اینکه آیا غواصی ساید مونت برای شما مناسب است یا نه باید نوع غواصی را که انجام می‌دهید، مکان‌ها، بودجه خود، و مهمتر از همه اینکه کدام یک برای شما بهتر است را در نظر بگیرید.

مشکل چیست؟

انواع مختلفی از روش‌ها و انبوهی از راه‌های تخلیه برای از بین بردن یک برنامه غواصی خوب و لذت بخش در غواصی وجود دارد. یک مثال ساده بزنم. غواص را مشاهده کردم که برای یک برنامه غواصی مراجعه کرده بود، او تجهیزات سایدمونت داشت و ۲ سیلندر ۱۲ لیتری بسته بود در صورتی که بقیه گروه همه یک سیلندر با بی سی دی معمولی بسته بودند. در تئوری ذهنی او برخی از مزایای بالقوه جهت غواصی با ساید مونت وجود داشت با این حال، در عمل او بسیار دور از تئوری‌های خود بود.

سیلندرهای او به شکلی نامناسب متصل شده بودند و هنگام غواصی در وضعیت بدی قرار داشتند. او به جای اینکه از سیلندرهای خود به طور مساوی نفس بکشد، یکی را در برنامه غواصی اول خالی کرد و دومی را در برنامه غواصی دوم استفاده کرد. در غواصی دومی او یک سیلندر خالی همراه خود داشت که بی فایده بود و همچنین به طور مثبت شناور بود، و در نتیجه او در اکثر زمان غواصی کج بود.

حالا درست است که این قسمت تقصیر ساید مونت نیست، بلکه محصول آموزش بد او بود، اگر غواص در این مورد آموزش بهتری می‌دید، احتمالاً در نهایت کارآمدتر، راحت‌تر و ایمن‌تر می‌شد. بسیاری از غواصان ماهر وجود دارند که می‌توانند پیکربندی تجهیزات خود را بسیار عالی مدیریت کنند و آن را در موقعیت‌های مختلف به بهترین شکل استفاده کنند.

با این حال، برخی از غواصان هستند که ایده سایدمونت به آنها فروخته شده است که به سادگی برای آن آماده نیستند و صادقانه بگویم ممکن است هرگز آماده نخواهند بود، اما منظورم این نیست که آنها توانایی طبیعی برای توسعه مهارت های خود را ندارند، آنها فقط ممکن است نخواهند به منظور انجام این کار سطح پیچیدگی را افزایش دهند

سبک سایدمونت را به عنوان یک رشته در نظر بگیرید. این نیاز به درک یک هدف نهایی و تعهد مداوم برای رسیدن به آن هدف دارد. بسیاری از غواصان ترجیح می دهند برای دستیابی به چیزی که قبلاً با یک سیلندر بر روی پشت خود کاملاً خوب انجام می دادند، مجبور نباشند کار زیادی انجام دهند.

پس چرا زحمت بکشیم؟

در مقایسه با بی سی دی معمولی و سیلندر پشتی، غواصی با سایدمونت نیاز به توجه بسیار بیشتری به جزئیات، تفکر بیشتر برای مدیریت تغییرات محیطی، تحلیلی مداوم خود، اصلاح، بهبود، تمرکز بیشتر و میل به برتری دارد. پیچیدگی های آماده سازی و استفاده از تجهیزات سایدمونت بسیار بیشتر است و اگر غواص اشتباهی را انجام دهد باعث مشکلات زیادی می شود

آیا هر یک از این فرآیندها یا نتایج بد هستند؟ نه، من واقعاً فکر نمی کنم آنها بد باشند. هر دو روش شرایط خود را دارند، اما یکی یا دیگری معمولاً برای افراد و غواصی خاصی مناسب است. اعتقاد من این است که از زمانی که سایدمونت به شهرت رسیده است، تعداد زیادی از غواصان کورکورانه آن را پذیرفته اند یا بدون اینکه بفهمند چه چیزی می خواهند یا قادر به چه کار های هستند

بسیاری از غواصان فقط برای اینکه سایدمونت در نظر آنها جالب بود به این سمت رفته بودند

سایدمونت کاملاً مزایایی را در برخی از محیطها و مکانها برای تعداد خاصی از افراد فراهم می کند. با این حال، بیشتر این مزایا برای جامعه عمومی غواصی تفریحی کارایی بسیار کمی دارد. بسیاری از سازمان های آموزش غواصی، تولیدکنندگان و مربیان درگیر ترویج سایدمونت هستند و از مزایای آن می گویند، اما طبیعتاً هیچ نظر مخالفی ارائه نمی دهند. و هنگامی که آنها مزایای سایدمونت را مطرح می کنند، اغلب مشخص نیست که دقیقاً با چه چیزی مقایسه می شود.

موارد زیر تعدادی از مزیت هایی است که گفته می شود سایدمونت ارائه می دهد

۱- حجم گاز بیشتر

سایدمونت یک منبع گاز کاملاً اضافی ارائه می دهد و شما حجم گاز بیشتری در زمان غواصی دارید ولی حمل یک سیلندر پونی این کار را به خوبی انجام می دهد، با وزن کمتر، مدیریت کمتر، حمل و نقل آسان تر و استفاده از آن راحت تر است

۲- دسترسی به شیرها

درست است، این به حل مشکل در زیر آب کمک می کند. غواصی با بی سی دی معمولی که سیلندر در پشت شما قرار دارد دسترسی یا دید مشابهی مانند سایدمونت نخواهد داشت. با این حال، در صورت بروز مشکل، مشروط بر اینکه غواص از قوانین آموزشی خود پیروی کند، به اندازه کافی به یک بادی نزدیک است تا از او کمک بگیرد

۳- راحتی برای افرادی که مشکلات کم دارند

دو دلیل اصلی که من برای این موضوع می شنوم این است که اول آماده شدن برای وارد شدن به آب راحت تر است و دوم اینکه وضعیت ستون فقرات، گردن و سر در هنگام غواصی بسیار بهتر است

در بسیاری از موارد مزیت مورد اول به دلیل در دسترس نبودن فردی که کمک می کنند از بین می رود. در محیط های خاصی، مانند زمانی که غواص دسترسی آسانی به نقطه ورودی و خروجی ندارد و پشتیبانی وجود ندارد مانند غواصی در ساحل، غواصی از قایق شخصی یا صعود به ورودی غار این کار بسیار سخت است در صورت وجود فرد پشتیبان حمل سیلندرها می تواند آسان تر باشد

در مورد وضعیت ستون فقرات، بی سی دی های مدرن بسیار قابل تنظیم هستند و به غواص اجازه می دهند هر موقعیتی را که کمترین میزان کمر او را تشدید می کند آن را تنظیم کند. ممکن است برخی از غواصانی باشند که شرایط فیزیکی خاصی داشته باشند که استفاده از سایدمونت برای آنها راحت تر باشد ولی صادقانه بگویم اینها اکثریت جامعه غواصی نیستند

موافقم که حمل دو سیلندر در کنار بدن چون انرژی کمتری مصرف می کند کارآمدتر است نسبت به حمل یک مجموعه دوتایی سیلندر بر روی بی سی دی پشتی ، با این حال در مقایسه با یک سیلندر با بی سی دی معمولی دارای تفاوت قابل توجه نیست.

۵- تعادل و پایداری

خیلی کلی است که بگوییم پیکربندی‌های کناری، تریم بهتری را نسبت به سیلندر پشتی فراهم می‌کنند. به عنوان مثال، اگر یک غواص از یک بی سی دی معمولی با توزیع صحیح وزنه استفاده می کند، باید بتواند به تریم کامل و خوبی برسد. بی سی دی سبک ژاکتی ممکن است چندان مناسب نباشد اما در بیشتر موارد هنوز امکان پذیر است. با توجه به تعادل و پایداری یک سیلندر در هر طرف نسبت به سیلندر در پشت برتری دارد. اما این مشکلات برای اکثر غواصان به ویژه کسانی که از سیلندره‌های آلومینیومی استفاده می کنند قابل توجه نیست.

۶- بازکردن آسان تر در زیر آب

این یک مزیت واقعی نصب سیلندر در کنار بدن است که سایدمونت ارائه می دهد. توانایی برداشتن سیلندر ها و رد کردن آن از شکاف ها و سوراخ ها و بعد از آن فرد غواص از آنجا رد شود چون انجام عملی این کار با یک بی سی دی معمولی بسیار سخت و مشکل و خطرناک است ، اما چه تعداد از غواصان تفریحی در آب های آزاد نیاز به انجام این کار پیدا کرده اند؟

سایدمونت اغلب نوعی غواصی فنی نامیده می شود که کاملاً صحیح نیست. می توان غواصی های فنی را با استفاده از سایدمونت یا بک مونت انجام داد و هر کدام مزایای خود را دارند

غواصی فنی و سایدمونت

سایدمونت به غواصی فنی مرتبط است زیرا بسیاری از شیوه های پذیرفته شده مرتبط با آن توسط جامعه غواصی در غار توسعه داده شده است. مزایای سایدمونت واقعاً در محیط های سرپسته بسیار زیاد است

با این حال، همانطور که در دنیای غواصی تفریحی همه چیز سیاه و سفید نیست، همین امر را می توان در مورد غواصی فنی نیز گفت. همه غواصی های فنی غواصی غار نیستند. بسیاری از آنها در هیچ شکلی از محیط غواصی غار نیستند. انبوهی از غارها را می توان با استفاده از سیلندر دوبل در پشت کاوش کرد.

سایدمونت برای غواصی در غار الزامی نیست، اما به دلیل ارتباط بین این دو، این غواصان هستند که زمان خود را در چنین محیط هایی سپری می کنند که معمولاً مهارت های خود را تقویت می کنند و آن را آسان می کنند. کسانی که به اندازه کافی خوش شانس هستند که به شبکه های بی شمار غار در سراسر جهان دسترسی دارند و از سایدمونت به طور منظم استفاده می کنند کسانی هستند که به طور قابل توجهی تسلط مناسب را در آن ایجاد می کنند. این بدان معنا نیست که سایدمونت فقط به چنین غواصانی محدود می شود، اما نیاز به استفاده از تکنیک و فرصت تمرین منظم آن به شکل گیری یک نتیجه نهایی مثبت تر کمک می کند.

خلاصه

بک مونت (Back Mount)

بک مونت، نوعی تنظیمات تجهیزات غواصی است که در آن سیلندرها به پشت غواص متصل می شوند. این روش سبکترین و رایجترین شیوه حمل سیلندرها در غواصی تفریحی و حرفه‌ای است.

مزایا:

۱. توزیع متوازن وزن: سیلندرها به صورت عمودی به پشت غواص متصل می شوند و وزن به طور متوازن توزیع می شود.
۲. دسترسی آسان: تجهیزات و ابزارهای دیگر به راحتی بر روی جلیقه تعادل (BCD) نصب شده و در دسترس غواص قرار دارند.
۳. آشنایی و استاندارد بودن: بیشتر غواصان با این سیستم آشنا هستند و اکثر دوره‌های آموزشی با این تنظیمات انجام می شود.

سایدمونت (Sidemount)

سایدمونت، تنظیماتی است که در آن سیلندرها در دو طرف بدن غواص و به صورت افقی نصب می شوند. این نوع تنظیمات بیشتر در غواصی تکنیکال و محیط‌های خاص مورد استفاده قرار می گیرد.

۱. **دسترسی بهتر به سیلندرها:** غواص به راحتی می‌تواند به سیلندرها دسترسی داشته باشد و کنترل بیشتری بر آنها دارد.
۲. **انعطاف‌پذیری بیشتر:** حرکت در محیط‌های تنگ و بسته آسان‌تر است و انعطاف‌پذیری بیشتری به غواص می‌دهد.
۳. **تعادل بهتر:** توزیع وزن به صورت متقارن در دو طرف بدن، تعادل بهتری فراهم می‌کند.

نتیجه‌گیری

من از سایدمونت به عنوان یک تکنیک انتقادی ندارم. من کاملاً از ارزش آن در شرایط مناسب قدردانی می‌کنم و مزایایی را می‌بینم که می‌تواند به غواصی تفریحی در آب‌های آزاد سرایت کند. با این حال، من احساس می‌کنم که تبلیغات گمراه‌کننده زیادی از سازمان‌های آموزشی غواصی و مربیانی که سود بالقوه‌ای را در آن می‌بینند، سرچشمه می‌گیرد که به اندازه کافی منصفانه نیست.

ساید مونت یک فعالیت خاص است که لزوماً برای جامعه گسترده‌تری که در حال حاضر برای آن عرضه می‌شود مناسب نیست. اگر در نظر دارید آن را امتحان کنید، قصد من این نیست که شما را به منصرف کنم. امیدوارم بتوانم با این مطلب به شما کمک کنم تصمیم بهتری بگیرد.

استفاده از یک نوع تجهیزات شما را به غواصی بهتری تبدیل نمی‌کند مگر اینکه در موقعیت یا محیطی خاص آن را ایجاد کند. بنابراین چه چیزی یک غواص را بهتر از دیگری می‌کند؟ غواصی نوعی از ورزش نیست که در آن توانایی به وضوح با سرعت، مسافت یا مدت زمان مشخص شود، بنابراین اندازه‌گیری آن دشوار است. اعتقاد من این است که نشانه یک غواص خوب، فراتر از اینکه بتواند با خیال راحت زیر آب غواصی کند، این است که آیا از غواصی لذت می‌برد یا نه!

انتخاب بین بک مونت و سایدمونت

انتخاب بین بک مونت و سایدمونت بستگی به نوع غواصی، محیط غواصی، و سطح تجربه غواص دارد. برای غواصی تفریحی و عمومی، بک مونت گزینه‌ای عالی است زیرا استفاده آسان‌تری دارد و بیشتر تجهیزات غواصی استاندارد با این تنظیمات سازگار هستند. اما برای غواصی تکنیکال، غواصی در غار یا کشتی‌های غرق‌شده، سایدمونت با توجه به دسترسی بهتر به سیلندرها و انعطاف‌پذیری بیشتر، گزینه مناسب‌تری است.

در نهایت، هم بک مونت و هم سایدمونت مزایا و معایب خاص خود را دارند. مهمترین نکته این است که غواص با تجهیزات خود آشنا باشد و از آنها به درستی استفاده کند تا ایمنی و لذت بیشتری از تجربه غواصی خود ببرد. آموزش و تمرین مستمر با هر دو نوع تنظیمات می‌تواند به غواص کمک کند تا بهترین انتخاب را برای شرایط خاص خود داشته باشد.

گردآوری، تألیف و ترجمه: سعید پروین

مرکز غواصی بین‌المللی مارینا www.IranMarina.com

استفاده از مطالب این مقاله به شرط امانت‌داری و رعایت اخلاق حرفه‌ای (درج منبع و نویسنده) آزاد می‌باشد